

CZYM JEST NEURORÓŻNORODNOŚĆ?

CZYM JEST NEURORÓŻNORODNOŚĆ?

- **Neuroróżnorodność** sama w sobie nie jest diagnozą medyczną. Jest to ogólny termin obejmujący szereg zaburzeń neurorozwojowych i innych trudności wpływających na funkcjonowanie mózgu. Termin ten zyskał szerokie zastosowanie zarówno w kontekście społecznym, klinicznym, jak też edukacyjnym.
- Według badań opublikowanych w British Medical Bulletin około 15% do 20% ludzi na całym świecie uważa się za osoby neuro różnorodne. Najczęściej są to osoby z cechami spektrum autyzmu oraz ADHD.

CO TO OZNACZA W PRAKTYCE?

- Istnieje zgoda co do tego, że **wspólną cechą neuro różnorodności jest nietypowy sposób odbioru i przetwarzania informacji**. To, że układ nerwowy funkcjonuje „inaczej”, nie znaczy, że działa „lepiej” lub „gorzej”, choć może powodować pewne trudności w życiu codziennym, w tym w procesie uczenia się.
- Zamiast skupiać się na „dysfunkcjach” lub „deficytach”, zachęca się do wykorzystywania indywidualnych, mocnych stron dziecka w celu kompensacji trudności i pomocy mu w przystosowaniu się do środowiska – czy to w szkole, w otoczeniu społecznym, czy w pracy. Często osoby z neuro różnorodnością potrzebują indywidualnie dostosowanych oddziaływań, które pomogą im odnieść sukces.

RODZINA I SZKOŁA

- Dziecko z neuro różnorodnością często potrzebuje wsparcia w różnych środowiskach i na różnych etapach rozwoju. Oprócz bezwzględnej potrzeby miłości i akceptacji może wymagać większej uwagi w dostrzeganiu i rozumieniu swoich potrzeb, a także wsparcia w ich realizacji.

Ty decydujesz
jak reagujesz

INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Szpital Kliniczny
im. dr. J. Babińskiego
SPZOZ w Krakowie

MAŁOPOLSKA
DBA O ZDROWIE

Program realizowany jest ze środków
finansowych Województwa Małopolskiego

CO POMAGA DZIECIOM I MŁODZIEŻY Z NEURORÓŻNORODNOŚCIĄ?

ZADBANIE O SPRZYJAJĄCE ŚRODOWISKO DLA ZMYŚLÓW

- Wiele dzieci neuroróżnorodnych ma problemy w obszarze tak zwanej integracji sensorycznej, a więc odbiorze i organizowaniu bodźców pochodzących z różnych modalności. Diagnozy dokonują specjaliści integracji sensorycznej. Szczegółowa diagnoza umożliwi dostosowanie wsparcia w życiu codziennym, które polega przede wszystkim na zaspokajaniu potrzeb sensorycznych (skakanie, huśtanie, „zapasy”). Terapeuta może także pomóc w określeniu dostosowań ułatwiających proces edukacyjny, takich jak **możliwość korzystania ze słuchawek wyciszających, przerwy na aktywność ruchową, czy odpowiednie miejsce do relaksu**. Warto rozważyć regularne korzystanie z basenu, a także dbać o regularny kontakt dziecka z przyrodą.

ZWRÓCENIE UWAGI NA POTRZEBY JĘZYKOWE

- Dzieci ze spektrum autyzmu i z ADHD potrzebują **krótkich komunikatów, jednoznacznych, dosłownych, pozbawionych ironii, sarkazmu czy metafor**. Warto stosować **proste polecenia i objaśnienia oparte na wizualizacji**. Dziecko przez percepcję wzrokową czerpie więcej informacji i szybciej je przetwarza, a także zapamiętuje!! Należy rozważyć m.in. obrazkowy plan dnia

WSPIERANIE KOMPETENCJI KOMUNIKACYJNYCH I SPOŁECZNYCH

- Dzieci z neuroróżnorodnością mogą mieć trudność w zrozumieniu i byciu zrozumianym w świecie społecznym. Dzieci te mają **trudność z odczytywaniem sygnałów społecznych, informacji niewerbalnych i są mało elastyczne w sytuacji spontanicznej zmiany konwencji rozmowy**. Warto uczyć dziecka umiejętności konwersacji oraz dbać o akceptujące i wspierające środowisko.

REGULARNE KONSULTACJE Z LEKARZEM PSYCHIATRĄ

- Dają one nie tylko poczucie bezpieczeństwa, pozwalają też reagować na pojawiające się trudności, również poprzez działania farmakologiczne.

DBANIE O KLAROWNĄ STRUKTURĘ OTOCZENIA

- Zdefiniowanie miejsca do nauki, aktywności ruchowej, czy do relaksu przez np. układ mebli i sprzętów czy dobranie odpowiedniej kolorystyki. Ważne jest także wspieranie dziecka w sposobach radzenia sobie ze zmianą, np. poprzez uprzedzanie czy omawianie skutecznych strategii.

ZASPOKAJANIE POTRZEB BIOLOGICZNYCH

- Warto zwrócić uwagę na regularne i wartościowe posiłki, szczególnie wtedy gdy dziecko pochłonięte jest jakąś zajmującą czynnością. Należy pamiętać o właściwym nawodnieniu i wystarczającej ilości oraz jakości snu.

Ty decydujesz
jak reagujesz

Szpital Kliniczny
im. dr. J. Babińskiego
SPZOZ w Krakowie

INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

MAŁOPOLSKA
DBA O ZDROWIE

Program realizowany jest ze środków
finansowych Województwa Małopolskiego